

ÅRSRAPPORT september 2018 – oktober 2019

Norsk forening for palliativ medisin (NFPM) ble stiftet 24.05.2000 og ble godkjent som spesialforening i Den norske legeforening i juni 2001. Foreningen har per dags dato 183 registrerte medlemmer.

Styret 2018/ 2019

Styret i NFPM består av syv faste medlemmer og to varamedlemmer. Varamedlemmene møter på alle styremøtene og fungerer i praksis som ordinære styremedlemmer.

Styret 2018/2019 har bestått av:

Anne-Tove Brenne (leder)

Arve Nordbø (nestleder)

Peder Broen (sekretær)

Nina Elisabeth Hjorth (nettansvarlig)

Endre Røystrand (kasserer, medlemsansvarlig)

Björg Sjøblom (ansvar for Onkologisk Forum)

Målfrid H. Bjørngaas (høringsansvarlig)

Maren Anne Berglund (vara, høringsansvarlig)

Anne Fasting (vara)

Valgkomité

Eva Gravdahl

Kari Margrethe Larsen

Birthe Lie Hauge

Valg

Det nåværende styret ble valgt for to år på årsmøtet i 2018. Ingen av styremedlemmene er på valg i år. Årsmøtet 2010 ga tilslutning til styrets forslag om å legge årsmøtene til Landskonferansen de årene denne avholdes, for øvrig legges årsmøtene til Onkologisk Forum. Årsmøtet 2011 ga tilslutning til at valgperioden justeres slik at valget foretas på årsmøtet som avholdes under Landskonferansen.

Kontaktpersoner i styringsgruppen for Nordisk spesialistkurs i palliativ medisin (NSCPM, oppnevnt av NFPM)

Dagny Faksvåg Haugen

Eva Gravdahl

Kontaktpersoner Kompetanseområde palliativ medisin (oppnevnt av Helsedirektoratet)

Dagny Faksvåg Haugen

Ørnulf Paulsen

Representanter fra NFPM i Nasjonal komite til å følge opp godkjente utdanningssteder til Kompetanseområde palliativ medisin (oppnevnt av Helsedirektoratet):

Siri Steine

Janicke Bjercke

Representant fra NFPM i arbeidsgruppen for revisjon av Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen (oppnevnt av Helsedirektoratet):

Birthe Lie Hauge

Kodeutvalg (oppnevnt av NFPM)

Siri Steine (NFPM)
 Anne Kvikstad (Helse Midt)
 Jan Henrik Rosland (Helse Vest)
 Hilde Roaldset (Helse Sør-Øst)
 Sigve Andersen (Helse Nord)

Gruppe for nettbasert undervisning (Course Builder, oppnevnt av styret i NFPM)

Ronny Dalene (leder og kontaktperson)
 Målfrid Bjørngaas
 Bardo Driller
 Sebastian von Hofacker

Revisor (ikke revisjonspliktig forening)

Eva Søderholm (valgt for to år i 2018)

Kontakt med medlemmer

Styret ønsker primært å holde kontakten med medlemmene gjennom nettsiden til NFPM (palliativmed.no) og jevnlig medlemsbrev, som sendes ut på mail. Det blir sendt ut fire medlemsbrev i året. Det siste året har det blitt sendt ut medlemsbrev i oktober og desember 2018, og i mars, juni og september 2019. Disse er også tilgjengelig på nettsiden.

Styremøter

Fra september 2018 til oktober 2019 har det vært avholdt 13 styremøter, hvorav ni ordinære telefonmøter, ett ekstraordinært telefonmøte og tre heldags styremøter, ett i Bergen i forbindelse med fjorårets Onkologisk Forum, ett på Røros i forbindelse med Røroskurset 2019 og ett på Gardermoen.

Styret har videreført arbeidet fra de foregående styreperiodene i tråd med foreningens målsettinger og overordnede prioriteringer. Styret har jobbet med følgende satsingsområder i inneværende periode:

1. Oppfølging av Kompetanseområde palliativ medisin: Rekruttering av leger og utdanningssteder
2. Oppfølging av Nordisk spesialistkurs i palliativ medisin
3. Revisjon av Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen
4. Oppfølging av NOU 2017: 16: *På liv og død- palliasjon til alvorlig syke og døende*
5. Arbeide for opprettelse av et norsk spesialistkurs for leger i palliativ medisin som dekker kurskravene til kompetanseområde palliativ medisin
6. Arbeide for etablering av en permanent godkjenningsordning for leger med formell utdannelse i palliativ medisin
7. Oppfølging av nettbasert undervisning i palliativ medisin Course Builder
8. Oppfølging av kodeutvalget
9. Gi høringsuttalelser i palliativ-medisinske spørsmål
10. Arrangering av Røroskurs 2019 for leger som jobber innen palliasjon
11. Planlegging av Landskonferansen i palliasjon 2020
12. Planlegging av parallellsesjon under Onkologisk Forum 2019
13. Kontakt med medlemmene gjennom medlemsbrev og nettside
14. Revisjon av foreningens vedtekter

Saker/ arbeidsoppgaver for styret 2018/2019

1. *Kompetanseområde palliativ medisin*

Departementet har valgt å videreføre forsøksordningen med kompetanseområde palliativ medisin. Arbeidsgruppen behandler søknader fortløpende. Det er nå 68 leger med godkjenning i kompetanseområdet og 19 godkjente utdanningssteder.

Kompetansesentrene hadde tidligere ansvar for oppfølging av godkjente utdanningssteder til kompetanseområdet. Helsedirektoratet utnevnte i 2016 en nasjonal komitee til å ta seg av denne oppgaven. NFPM har to representanter i komiteen (Siri Steine og Janicke Bjercke). Disse to ble oppnevnt for fire år. Utdanningskandidatene har en representant i komiteen, valgt blant de norske deltakerne på det nordiske kurset. Nåværende representant er Torstein Hagen Michelet.

2. *Nordisk spesialistkurs i palliativ medisin*

Niende nordisk spesialistkurs i palliativ medisin startet i september 2019 med 40 deltakere, hvorav ni fra Norge. Ti deltagere fra Norge fullførte kurset 2017-19. NFPM støtter kurset finansielt etter søknad fra de norske representantene i styringsgruppen.

Sebastian von Hofacker informerte styret i NFPM den 9. mai 2019 om at han avsluttet sitt verv i styringsgruppen for NSCPM i mai 2019, da det 8. NSCPM var ferdig. Eva Gravidahl ble oppnevnt som erstatter for von Hofacker.

3. *Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen*

Representanter til revisjonsgruppen ble oppnevnt av Helsedirektoratet i februar 2018. Gruppen har 11 medlemmer, hvorav syv er leger, fem fra spesialisthelsetjenesten og to fra kommunehelsetjenesten. Birthe Lie Hauge er NFPM sin representant. Jan Henrik Rosland er leder av gruppa. Revidert handlingsprogram ble publisert 14.10.19, fire år etter forrige revisjon. Enkelte av symptomkapitlene er revidert i denne utgaven. Vedleggene om kompetanse og organisering er ikke oppdatert, der er en del av innholdet utdatert. Det er iverksatt en oppdatering av disse. NFPM har gitt økonomisk bistand til arbeidet med handlingsprogrammet etter søknad fra revisjonsgruppa.

4. *Oppfølging av NOU 2017: 16: På liv og død- palliasjon til alvorlig syke og døende*

NFPM fikk sammen med Norsk Palliativ Forening (NPF) et 45 minutters møte med eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen 28. februar 2019. Dette på bakgrunn av at det drøydte med å ta stilling til hva som skulle skje videre med NOU i palliasjon. Peder Broen og Anne-Tove Brenne møtte fra NFPM, og Joran Slaaen og Trude Kristiansen møtte fra NPF. Ministeren sa hun gikk inn for en stortingsmelding, og senere er det bekreftet at det blir en stortingsmelding. Det ble fra foreningenes side understreket at det i Norge er manglende utdanningskapasitet for leger som ønsker å tilegne seg spesialkompetanse innen palliativ medisin, og at det er påtrengende viktig å gjøre opp status for den midlertidige prøveordningen med kompetanseområde palliativ medisin for å øke fagets anseelse. Det ble formidlet at NFPM går inn for en påbyggingsspesialitet, slik som i Sverige. Viktigheten av å styrke kompetansen i palliasjon innen ikke-malign sykdom og i kommunehelsetjenesten ble også belyst. Samtidig ble det understreket at det er viktig å bevare det man har bygget opp i spesialisthelsetjenesten.

NFPM v/ leder sendte 22. august et brev til eldre- og folkehelseminister Sylvi Listhaug om viktigheten av å bygge opp et norsk kurstilbud for utdanning av leger med spesialkompetanse i palliativ medisin. Det ble og sendt et brev til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) 24. sept. med innspill til tema til stortingsmeldingen: 1) forsøksordningen med kompetanseområde i palliativ medisin, 2) utdanningsstillinger i palliativ medisin, 3) etablering av egne palliative sengeenheter, 4) sammenheng mellom organisering og finansiering (palliativ virksomhet må lønne seg) og 5) palliasjon bør være en integrert del av det offentlige helsevesenet for å sikre et likeverdig tilbud.

5. *Opprettelse av et norsk spesialistkurs for leger i palliativ medisin*

Styret satte i mai 2019 ned en gruppe bestående av Endre Røynstrand, Bjørg Sjøblom, Maren Anne Berglund og Peder Broen til å jobbe med å sonde terrenget i forhold til opprettelse av et norsk kurstilbud i palliativ medisin. Gruppen vil legge fram en sak på årsmøtet til NFPM 21. nov 2019 i Tromsø.

6. *Etablering av en permanent godkjenningsordning for leger med formell utdannelse i palliativ medisin*

Årsmøtet 2018 vedtok at styret i NFPM skulle jobbe for at kompetanseområdet i palliativ medisin blir endret til en påbyggingsspesialitet. Dette har styret gjort gjennom korrespondansen med HOD nevnt under pkt 4.

I tillegg har NFPM ved nestleder Arve Nordbø deltatt på Legeforeningens første ordinære Faglandsrådsmøte på Sundvolden hotell 11.-12. september 2019. NFPM som spesialforening har observatørstatus og møte- og talerett på Faglandsråd, ikke stemmerett. Saker må evt fremmes gjennom en av de fagmedisinske foreningene. Styret for NFPM mener det er viktig å ha Legeforeningen med på laget i forhold til det videre arbeidet med å få til en permanent godkjenningsordning for leger i palliativ medisin og i arbeidet med å opprette et norsk spesialistkurs for leger i palliativ medisin. Det planlegges møte med utdanningsjef Nina Evjen og fagsjef Bente Kristin Johansen tidlig i 2020 med dette som tema etter at Stortingsmeldingen er publisert og i forhold til hva årsmøtet i NFPM beslutter.

7. *Nettbasert undervisning i palliativ medisin Course Builder*

En arbeidsgruppe i NFPM har det siste året jobbet med oppdatering av gamle E-læringsmoduler om palliative tema og også utarbeidet nye moduler. E-læringen er tilpasset tverrfaglig kompetanseheving i palliative team eller kommunal pleie- og omsorgstjeneste, og kan brukes av leger både som internundervisning til kompetanseområdet palliativ medisin og i allmennt medisinske veiledningsgrupper og kollegagrupper.

Tidligere moduler som fortsatt er tilgjengelige:

- Den døende pasienten 1,2 og 3
- Palliativ kirurgi 1 og 2
- Truende tverrsnitt
- Grunnprinsipper for kreftsmarter 1 og 2
- Eutanasi

Nye moduler:

- Tung pust
- Lindrende sedering
- Palliasjon og førerkort

Det planlegges flere moduler.

8. *Kodeutvalget*

Kodeutvalget har utarbeidet et skriv om palliativ kodepraksis i spesialisthelsetjenesten som er lagt ut på NFPM sin hjemmeside.

Kodeutvalget har høst 2019 fått avslag fra HDir om et møte med dem om kodepraksis. HDir har gjort det klart at ISF-ordningen per i dag ikke skiller mellom palliativt senter med og uten sengeenhet hva gjelder grunnlag for poengtillegg.

9. Høringsuttalelser

Styret har mottatt i underkant av 30 høringer fra Legeforeningen og fire høringer fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) i inneværende periode. NFPM har skrevet hørings svar på følgende høringer til Legeforeningen:

1. Prioritering på klinisk nivå
2. Innspill til åpenhetsutvalget
3. Landsstyremøtet 2019- Planlegging av helsepolitisk debatt, aktuelle saker m.m.
4. Forslag til nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanninger – Medisinutdanningen
5. Utkast til forskrift om medisinske kvalitetsregistre
6. Forslag til endringer i abortloven – fosterreduksjon
7. NOU 2018:16 Det viktigste først, Blankholm-utvalgets rapport om prioritering i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og offentlig finansierte tannhelsetjenester
8. Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for hode-/ halskreft (Legeforeningen)
9. Forslag til endringer i spesialistforskriften og forskrift om trygderefusjon for leger m.v.
10. Nasjonal veileder for utprøvende behandling
11. Å bygge broer - Samhandling for pasienter med langvarig behov for koordinerte helsetjenester. Høring på rapportutkast
12. NOU 2019:10 Åpenhet i grenseland (om eksponering / filming / bildebruk bl.a i helsetjenesten)
13. Forslag til endringer i helsepersonellovens §29c - Enklere tilgang til helseopplysninger for kvalitetssikring av helsehjelp og egen læring
14. NOU 2019:14: Tvangsbegrensingsloven - forslag til felles regler om tvang og inngrep uten samtykke i helse- og omsorgstjenesten
15. Høring fra Akademikerne- Policydokument: Helseområdet

10. NFPMs medvirkning i kurs og konferanser

Røroskurset i palliasjon for viderekomne: NFPM arrangerte det andre Røroskurset i palliasjon for viderekomne 15.-17. mars 2019. 42 leger deltok (som var maks antall mulige deltagere og det var personer på venteliste), 32 fra spesialisthelsetjenesten og 10 fra kommunehelsetjenesten. Programmet var mangfoldig, og det ble benyttet kursdeltagere/ NFPM medlemmer som foredragsholdere. Kurset fikk gode tilbakemeldinger, og de fleste deltagerne ønsket at kurset skulle arrangeres igjen. Styret har besluttet å arrangere Røroskurset også i 2021. Kurset i 2019 ga NFPM et overskudd på ca kr 35. 000 som kan brukes i forbindelse med neste Røroskurs.

Onkologisk Forum: Onkologisk Forum er en sentral arena for fagutveksling innen palliasjon, og NFPM deltar i regi av å være onkologisk faggruppe. NFPM har i flere år fått foreslå og invitere foreleser til plenums sesjonene på Onkologisk Forum i tillegg til organisering av egen parallellsesjon. I 2018 inviterte NFPM professor Stein Kaasa til plenumsforedrag på bakgrunn av Lancet Oncology Commission artikkel S. Kaasa/ J. H. Loge/ T. Lundebjerg m. fl. «Integration of oncology and palliative care» publisert i oktober same år. I tillegg hadde NFPM en egen parallellsesjon med tema integrasjon av palliasjon og onkologi i Norge, som var godt besøkt. I 2019 har NFPM invitert Norsk Forum for Gynekologisk Onkologi (NFGO) til å arrangere parallellsesjon sammen med NFPM med tema gynekologisk kreft og palliasjon. Halve parallellsesjonen vil være sammen med NFGO.

Landskonferansen i palliasjon: Landskonferansen i palliasjon 2020 arrangeres sammen med Norsk palliativ forening (NPF) og Regional kompetansetjeneste for lindrende behandling Helse Sør-Øst i Oslo 9.- 11. sept 2020. Konferansekomiteen er som tidligere satt sammen av styremedlemmer fra NFPM og NPF med NFPM leder Anne-Tove Brenne som leder av komiteen. Tittelen på konferansen er «Fullt og helt» og det er satt sammen et rikt program som markedsføres i disse dager med foredragsholdere fra inn- og utland. Det er lagt opp til et høyere antall deltagere enn i 2018, den gang hadde ikke hotellet kapasitet til å ta imot flere enn 560 deltagere og konferansen var fullbooket allerede i mars 2018.

11. Nasjonale saker

Helsedirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide Pakkeforløp hjem for kreftpasienter. Målsetting er gode forløp for kreftpasienter som skal hjem etter behandling i spesialisthelsetjenesten, med fokus på psykososial oppfølging, rehabilitering, koordinerte forløp, forutsigbarhet, trygghet og kvalitet. I den forbindelse er det etablert en referansegruppe som skal bistå Helsedirektoratet i arbeidet. Siri Brelin er NFPM sin representant i denne gruppen. Foreløpig jobbes det med å få opp et felles utfordringsbilde. Pakkeforløpet skal være ferdig høsten 2021.

12. Samarbeid med andre palliative foreninger

NFPM er medlem av European Association for Palliative Care (EAPC). Medlemmer av NFPM er kollektive medlemmer av EAPC med rabatt på kongressavgift og medlemsfordeler.

NFPM og NPF fortsetter å samarbeide om felles mål innen palliasjon både faglig og politisk, og har tett kontakt. Samarbeidet med å arrangere Landskonferansen i palliasjon annethvert år vil fortsette.

NFPM ble av redaktøren for tidsskriftet «Palliativ Vård» som gis ut av Nationella Rådet för Palliativ Vård i Sverige, invitert til å skrive om palliasjon i Norge i et nummer med tema internasjonal palliasjon som ble utgitt i høst. Målfrid Holmaas Bjørgaas skrev artikkel om palliasjon i Norge.

NFPM har opprettet kontakt med barnelegeforeningen og det første barnepalliative team ved overlege Anja Lee, OUS. Innlegg fra NFPM styre med invitasjon til samarbeid under sesjon om barnepalliasjon på årsmøtet i barnelegeforeningen i Tønsberg i september.

13. Nettsidene - www.palliativmed.no

Foreningens nettsider oppdateres kontinuerlig. Styret håper at nettsidene blir oppfattet som nyttige for medlemmene, og at de blir brukt som informasjons- og kommunikasjonskanal for foreningen.

Styret har opprettet et abonnement for medlemmer på den elektroniske utgaven av «Oxford Textbook of Palliative Medicine». Medlemmene får tilgang gjennom å logge seg inn via NFPM sin hjemmeside. Dette for å gjøre det mer attraktivt å være medlem av NFPM.

14. Revisjon av NFPM sine vedtekter

En arbeidsgruppe satt ned av styret bestående av Anne Kvikstad, Peder Broen og Anne-Tove Brenne har utarbeidet et forslag til nye vedtekter for NFPM. Forslaget blir lagt fram på NFPM sitt årsmøte den 21. nov. 2019.

15. Økonomi

Inntekten til NFPM kommer fra overskuddet etter Landskonferansen i palliasjon, fra tilskudd fra Helsedirektoratet som onkologisk faggruppe og fra medlemskontingenten, i denne størrelsesorden. Det er viktig både for NFPM og vår økonomi at vi har mange medlemmer slik at vi kan nå våre mål.

For 2018 fikk NFPM et tilskudd på NOK 60. 000,- fra Helsedirektoratet. Tilskuddet ble benyttet til å støtte arbeidet med *Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for palliasjon i kreftomsorgen*, betale lisens for Course Builder og gi tilskudd til arrangement av NSCPM. For 2019 ble vi også tildelt kr 60.000.

30.10.19 På vegne av styret i NFPM

Anne-Tove Brenne, leder